

Тема 4. НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ: КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ (2 год.)

План

1. Культурно-історична антропологія як наближення до живої людини.
2. Етнографічний метод на службі у історичної антропології.
3. Повернення нарративу. «Насичений опис» К.Гірца.

Література

- Зашкільняк Л. Сучасна світова історіографія. Львів, 2007. С.85–86, 113–114, 138–139.
URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Zashkilniak_Leonid/Suchasna_svitova_istoriohrafia.pdf
- Дюпон-Мельниченко Ж.-Б., Ададуров В. Французька історіографія XX століття. Львів, 2001. С.42–54. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk652797.pdf>
- Нові перспективи історіописання / За ред. Пітера Берка. Київ, 2004. С.344–360.
- Зашкільняк Л. Методологія історії від давнини до сучасності. Львів, 1999. С.206–208, 211–212.
- Гірец К. Інтерпретація культур. Київ, 2001. С.481–532.
- Лях С.Р. Методологія історії: класика і практика. Навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2021.
- Лях С.Р. Сучасні технології історичного дослідження: канони і імпровізації. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2021. Vol. 5(57). Р.9–20.

Настанови:

Дослідницькі технології, у тому числі методи, не є чимось споконвіку покладеним до скриньки Клію. Методи винаходяться під тиском потреб, а відтак поширюються, модифікуються, уточнюються. Технології виникають як наслідок прагнення істориків бути успішними, якнайповніше реалізувати свою допитливість, свої здібності, свої амбіції.

Як це не парадоксально, але найпростіший спосіб продемонструвати особливість дослідницької думки в рамках певного методу – зробити це на прикладі методів, найважчих до опанування і до технічного виконання. Серед них – метод психоаналізу і сімейство математичних методів.

Наше завдання – на прикладах реального застосування у працях світової і вітчизняної історіографії показати специфіку і ефективність таких методів, як мікроаналіз, насичений опис, усна історія, просопографія.

Вказуємо на виразну специфіку таких методів, як психоаналіз і математичні методи, завдяки чому вони є зразком предметного розуміння методу як дослідницької технології.

У другій половині XX ст. взаємодія історії з соціальними науками привела до поділу на «стару» і «нову» історію. «Нова» історія замість нарративного підходу своїм знаменом обрала аналітичний підхід. Увага концентрується на структурах, функціях і композиції соціальних інститутів; посилюється увага до широких мас. Використовуються теоретичні моделі для аналізу минулих суспільств.